

Henning Stærk spælir í kvöld á jazzfestivalini:

»Eg seldi allar mínar plátur við Elvis...«

Sjálvt ein jarðbundin júlendingur kann missa stevið, tá tíðarandin krevur aðrar bollar í suppuna. Men nú er hann aftur á slóðini. Og tað hevur hann verið leingi. Í kvöld leitar hann so aftur til røturnar, tá Henning og hansara Band borðreiða við einum blandi av rock'n'roll, country og soul tónieiki

- Eftir hagtølunum átti eg at havt roynt stoffir. Men tað havi eg ongantíð. Eg byrjaði at spæla í 1965, tá alt og øll eksperimentaraðu við bæði einum og øðrum á tí narkotiska økinum. Men slíkur kostur hevur aldrin sagt mær nakað.

Við Henningi á Sjomansheiminum

Ein koppur av kaffi, og ein apolonarís á Sjomansheiminum í Havn.

Ju, soleiðis kunnu umstøðurnar eisini vera, tá tú fært eitt prát við mann, ið hevur halgað tey seinastu 30 árini á tónleikans vígvølli.

Og soleiðis fær mytan av sonnum eitt skot fyri bógvin, tá talan er um Henning Stærk.

Sum eitt av høvuðsnøvnum á jazzfestivalini er hann so gemeinur og lættur at prátta við, at hann fyrri tað kundi verið ein sjomaður á heimferð. Og apropos sjómenn, so er tað just hesar, hann samanber seg við.

- Eg spæli millum annað fyrri at koma út at ferðast. Tað

er so einfalt, at dæmar tær ikki at ferðast, so kanst tú heldur ikki verða tónleikari. Sjálvsagt kann saknurin eftir teimum har heima vera størur, tá tú ert so nógv burtur. Men just hesin saknur ger, at tað er so mikið betri at vera heima, tá tú endiliga ert tað.

30 ár - on the road

Í so mata er túrin til Føroya eisini øðrvísi. Ellivu ára gamli sonurin, Jeppe, er nevniliga við og manadagin vóru teir, við restini av nitjan mans stóra fylginum, undir Vestmannabjerginum.

Í kvöld er tað so konsertin í Norðurlandahúsinum, sum leggur hald á tað mesta av dagsskránni. Síðani 2. mai hava Henning Stærk og hansara Band turnerað, og er henda ferðingin sjálvur kjarnin í livinum hjá danska sangaranum. Á eftir ár.

- Men tað er spennandi. Eitt nú er tað munur á, hvar vit spæla í Danmark. Nógva staðni eru tað fólk, vit hava sæð fyrr, ið koma fyrri at hoyra okkum. Onkur - hevur tað vist seg - kennir enn tá

okkara tónleikaskrá, so tey vita, hvør sangur verður næstur!

- Aðrar úðir hendir tað seg, at fólk ikki kenna tað, vit spæla. Og so er tað ju ein stór avbjóðing at - umvenda - tey, soleiðis at tey helst einferð í framtíðini vilja hoyra okkum aftur. Hetta var t.d. galdandi í gjár (*leygardag, blóm*) tá vit spældu í Svøríki.

Men skuldi tað hent, at fólk tykjast úttan áhuga í tónleikinum, so hevur Henning Stærk verið ov leingi í tónleikinum til, at hann letur seg sláa út.

- Tað kunnu vera kvöld, har áhoyrararnir tykjast tungir, og vit - halda vit sjálvir - spæla minni væl. Fyrr kundu vit fara niður við høvðinum, um fólk ikki vóru við upp á tað alt fyrri eitt. Men eftir 30 árum - on the road - seta vit eina stóra æru í, at fólk ikki skulu uppá, um vit hava eitt minni væleydnað kvöld. Vit hava í tí sambandinum eisini verið út fyrri, at fólk eru komin til okkara og hava takkað fyrri eina góða konsert, just sum vit hildu, at fólk vóru vónsvikin.

Eitt sindur um kulturimperialismu

Men hvar og hvussu byrjaði tað heila so hjá Henning Stærk?

Føddur í 1949 í jyska provinsbýnum Holstebro, byrjaði Henning at fáa áhuga fyrri tónleiki seinast í 50'um. Og sera meintlik feroyskum víðurskiftum, so var tað Radio Luxembourg, ið kveikti áhugan.

- Hetta var nakað heilt nýtt, og eg var sum onnur ung purasta bergtíkin av hesum nýggju tónunum. Nú aftaná dugi eg at siggja, at talan í roynd og veru var um amerikanska kulturimperialismu. Eftir 2. heimsbardaga fekk Europa ju amerikanska Marshall-hjálp (fíggarligan stuðul). Og í kjalarvørrinum fylgdu so m.a. coca-cola, jukeboðir. Og tónleikurin, mæð hováði...

Tann tónleikurin Henningi dæmar er serstakliga rock'n'roll, country og soul. Eitt lægið bland, vil onkur kanska halda, men ikki tess minni er tað just hesar sjangrur, hann oysir av, tá plátur skulu gerast.

- Joe Hardy, produsarin á míni komandi jubileumsfløgu sigur eisini, at tað er ótrúligt, tað kann ganga: «Í USA hevði tað ongantíð borið til», sigur hann. Men onkursvegna riggar tað hjá okkum. Eg haldi, tað snýr

seg um at finna ein reyðan trád.

Og nú talan er um produsarar, so hevur Henning Stærk m.a. arbeitt við Mike Verner á fløguni «Small town saturday night». Tað var hesin sami Verner, ið produseraði søguligu plátuna við John Myall og hansara Bluesbreakers í 60'um, tá eisini ein ávisur Eric Clapton spældi guitar. Somuleiðis produseraði hann eisini fyrstu plátuna hjá Fleetwood Mac.

- Produsarar hava sera stóran týdning fyri hvussu endaliga úrslitið av eini útgávu verður. Útgangspunktið skal helst vera tað sama hjá kunstnarar og produsara. Og so mugu teir sjálvsagt eisini hóska saman sum persónar.

Seldi allar Elvis-pláturnar

Akkurat hvussu tónleikurin skal vera og framførast, hevur ikki altíð verið so lætt at finna út av, sum tað kann tykjast, tá talan er um Henning Stærk.

- Nei, eg minnst hvussu eg afturi í 60'um seldi allar mínar plátur við Elvis. Tá var alt Beatles og Stones (Rolling). Og tey stóru nevni í 50'um máttu bara víkja. Men seinni vísit tað seg ju, at Beatles spældu Chuck Berry lög. Og at Stones spældu Muddy Waters - báðir hetjur í 50'um.

Men her væl á veg móti ár tusund skiftinum er Henning Stærk sera greiður yvir, hvat hann fevnir um, men sigur tó, at tað, at finna sín stíl eisini er at finna sín egnu mörk, og at hetta er ein neyðug gongd.

Eitt nú syngur hann treyta-leyst á enskum.

- Eg havi roynt meg á danskum. Men eg kenni meg sum ein lús imillum tverr negl. Tað hevur nakað við danska málið at gera. Enskt er nógv rundari og lættari at syngja. Hinvegin eru tað onnur, ið syngja sera væl á danskum. Men eg vil heldur syngja á enskum.

Og soleiðis verður tað eisini í kvöld, tá Henning Stærk og hansara Band allarhelst spæla fyrri stúgvadum Norðurlandahúsi á jazzfestivalini.

Í hvussu er eru bert fá atgongumerki eftir.

Henning Stærk og hansara bólkur, Shaky Ground, hava fingið avbera góð ummæli í donskum bløðum í sambandi við rundferðir og festivalkonsertir

Nýggja ríkis-umboðið setir jazz-festivalina

Í annaðkvöld klokkan 20 verður jazzfestivalin alment sett. Og í ár verður tað nýggi, kvinnuligi ríkisumboðsmaðurin, Vibeke Larsen, ið setir stevnu.

Tað frættist at Vibeke hevur áhuga fyrri tónleiki - hon er nevndarlimur í Dansk-Færøsk Kulturfond, ið hevur stuðlað jazzfestivalina í fleiri ár -

og hetta, saman við, at hon ju er rættiliga nývald sum ríkisumboð, ger, at fyrrreikararnir meta hana sum sera væl skikkaða at seta 12. jazzfestivalina.

Aðrenn almennu vígsluna hevur Tórshavnar Stórband longu spælt. Teir byrja halvan tíma undan - tað vil sigja klokkan 19.30.

blómur

Bjarni Hansen
FR-620 Runavík

blómur kransar dekoratiónir

Tlf. 47050 & 47450

Frá PIZZARIA

Hesa vikuna hava vit ser-tilboð vegna Jazz- og Bluesfestivalin.

BLUES-PIZZA

(SÓS/SKINKA/OSTUR/OREGON)

60,- kr.

PIZZARIA

Tlf. 18866

(Minnist til heimkoyringina)